

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПРЕДСЈЕДНИШТВО
Жељка Цвијановић

Председавајућа Председништва БиХ

Број: *04-21-2005-2/23*
Сарајево, 23. јун 2023. године

Народна скупштина Републике Српске

Председник Народне скупштине

Предмет: Изјава о проглашењу Закључка за хитно усвајање Споразума о слободи кретања са личним картама на Западном Балкану, Споразума о признавању стручних квалификација доктора медицине, доктора денталне медицине и архитектата у контексту Централноевропског споразума о слободној трговини и Споразума о признавању квалификација високог образовања на Западном Балкану, који је усвојен без консензуса на 6. редовној сједници Председништва БиХ, одржаној 21. јуна 2023. године, веома штетним по виталне интересе Републике Српске, д о с т а в љ а с е

На основу члана V. 2. д) Устава БиХ и члана 42. став 3. Пословника о раду Председништва БиХ („Службени гласник БиХ“ број 10/13, 32/13 и 22/14),

Закључак за хитно усвајање Споразума о слободи кретања са личним картама на Западном Балкану, Споразума о признавању стручних квалификација доктора медицине, доктора денталне медицине и архитектата у контексту Централноевропског споразума о слободној трговини и Споразума о признавању квалификација високог образовања на Западном Балкану, који је усвојен без консензуса на редовној сједници Председништва БиХ, одржаној 21. јуна 2023. године,

ПРОГЛАШАВАМ

Веома штетним по виталне интересе Републике Српске, са чије територије сам изабрана, те позивам посланике Народне скупштине Републике Српске да у року од 10 дана одрже сједницу и двотрећинском већином подрже овај проглас.

Образложење

На 6. редовној сједници Предсједништва БиХ одржаној 21. јуна 2023. године, поводом разматрања тачке дневног реда – Приједлога Закључка за хитно усвајање Споразума о слободи кретања са личним картама на Западном Балкану, Споразума о признавању стручних квалификација доктора медицине, доктора денталне медицине и архитеката у контексту Централноевропског споразума о слободној трговини и Споразума о признавању квалификација високог образовања на Западном Балкану, чланови Предсједништва БиХ, г. Комшић и г. Бећировић, гласали су за усвајање Закључка за хитно усвајање Споразума о слободи кретања са личним картама на Западном Балкану, Споразума о признавању стручних квалификација доктора медицине, доктора денталне медицине и архитеката у контексту Централноевропског споразума о слободној трговини и Споразума о признавању квалификација високог образовања на Западном Балкану, број 01-50-1-1907-27/23. Као предсједавајућа и српски члан Предсједништва БиХ, изабрана са територије Републике Српске, гласала сам против овог Закључка, јер сматрам да је исти деструктиван по виталне интересе Републике Српске из следећих разлога:

Чланом V став 3. Устава Босне и Херцеговине и чланом 42. Пословника о раду Предсједништва Босне и Херцеговине прописано је да је Предсједништво БиХ надлежно за вођење спољне политике земље, да се одлуке настоје донијети консензусом, те да члан Предсједништва БиХ може одређену одлуку прогласити деструктивном по витални ентитетски интерес за територију са које је изабран.

У капацитету предсједавајуће и српског члана Предсједништва БиХ, користим право које ми је додијељено Уставом БиХ да на Закључак предложен за усвајање, након разматрања предметне тачке, покренем механизам заштите виталног ентитетског интереса, јер сматрам да у овом тренутку постоји штетан и деструктиван утицај по интересе Републике Српске и српског народа, са чије територије долазим и чији народ представљам.

Наиме, када говоримо о разматрању предметног Закључка који се односи на хитно усвајање Споразума о слободи кретања са личним картама на Западном Балкану, Споразума о признавању стручних квалификација доктора медицине, доктора денталне медицине и архитеката у контексту Централноевропског споразума о слободној трговини и Споразума о признавању квалификација високог образовања на Западном Балкану, морамо имати у виду много шири контекст.

Берлински процес као регионална иницијатива којој је примарни циљ повезивање земаља Западног Балкана и њихова припрема за чланство у Европској Унији, као, уосталом, и све друге регионалне иницијативе, укључујући и иницијативу „Отворени Балкан“, конципиране су на начин да подрже чвршћу интеграцију региона и обезбиједе адекватан оквир за лакше кретање људи, робе, капитала и услуга и, тиме, олакшано остваривање привредних активности што би, у коначници, значајно допринијело побољшању политичких и безбједносних прилика на Западном Балкану.

Као што је познато, тадашњи предсједавајући Савјета министара парафирао је предметне споразуме у име БиХ на Самиту Берлинског процеса који је одржан 3. новембра 2022. године у Берлину, да би потом исти били упућени у предвиђену процедуру прихватања и ратификације од стране надлежних институција БиХ. Споразум о признавању стручних квалификација доктора медицине, доктора стоматологије и архитеката у контексту Централноевропског споразума о слободној трговини и Споразум о признавању квалификација високог образовања на Западном Балкану потврђени су од стране Савјета министара на његовој 10. сједници од 19. априла 2023. године и достављени Предсједништву БиХ у

поступку ратификације, док по питању потврђивања Споразума о слободи кретања са личним картама није било сагласности.

Узимајући у обзир различите процесне претпоставке које се вежу за предметне споразуме, а водећи рачуна о регионалном значају два споразума који су прошли процедуру у оквиру Савјета министара, Кабинет предсједавајуће и српског члана Предсједништва БиХ на сједници Предсједништва од 21. јуна 2023. године предлагао је да се три предметна споразума разматрају, односно да се о њима изјашњава појединачно, међутим, такав приједлог је одбијен од стране предлагача, бошњачког члана Предсједништва.

Уз наведене разлоге процесног карактера, као један од кључних материјалних разлога неприхватања предложених закључака за хитно усвајање предметних споразума односи се на примјену међународноправног института *pacta sunt servanda* (прев. а. *док ствари остају непромијењене*), у смислу да изразито негативне активности које косовске привремене институције у континуитету предузимају не само према српском становништву на сјеверном дијелу српске покрајине, већ и према Републици Србији и Републици Српској, у потпуности деградирају, па и поништавају било какве иницијативе и спремност за чвршћим повезивањем и сарадњом по питањима на која се предметни споразуми односе.

У околностима насилног заузимања органа управе у српским општинама на сјеверу Косова и Метохије, бесправног насиља над српским становништвом на Косову и Метохији, политичких прогона и хапшења, изразито угрожене безбједносне ситуације за преостали српски живаљ на Косову и Метохији, вишегодишњег неиспуњавања раније преузетих обавеза, попут оних садржаних у Бриселском, односно Вашингтонском споразуму, бесправног блокирања трговинске размјене са Републиком Србијом (у ранијим случајевима и са БиХ) и кршења базичних правила ЦЕФТА 2006 као мреже мултилатералних регионалних споразума којима је дефинисан режим олакшане, либерализоване трговинске размјене у региону, као одговоран политичар из Републике Српске, сматрам да не постоје услови за омогућавање слободног кретања лицима са Косова*

само на основу личне карте, те да косовске привремене институције својим агресивним и неправним дјеловањем значајно усложњавају политичку и безбједносну ситуацију у региону и свакако не остављају утисак кредибилног партнера који би своје преузете обавезе из предметних споразума и извршавао.

По питању Републике Српске, познати су изразито негативни ставови и иступи руководства привремених косовских институција, на челу са Аљбином Куртијем, који подразумевају перманентно довођење Републике Српске у негативан контекст, њено представљање као изразито лошег примјера институционализоване аутономности српског народа на Балкану који се не може користити као основа за рјешавање питање аутономности српског народа на подручју Косова и Метохије или њено маркирање као централног полигона „руског утицаја“ на Балкану који, у складу са таквом квалификацијом, мора бити уклоњен. Република Српска је међународно признат ентитет у оквиру дејтонске БиХ и њено довођење у овакав политички контекст од стране челника косовских привремених институција свакако се не може прихватити као адекватна основа за реализацију било какве регионалне сарадње, па и оне предвиђене предметним споразумима.

Као неко ко је на функцију члана Предсједништва изабран са територије Републике Српске и ко је дужан штитити интересе и ставове Републике Српске и њених грађана у свом дјеловању у оквиру Предсједништва, не могу остати имуна на неравноправност, дискриминацију и терор са којима се суочавају припадници мог народа на територији Косова и Метохије, на исти начин као што не могу остати имуна на малициозне иступе лидера косовских Албанаца по питању Републике Српске.

Свакодневни хазардерски потези политичког руководства Косова* који су усмјерени према Србима доводе до ескалације, раста нетрпељивости и тензија. Стална хапшења, привођења, малтретирања, премлаћивања чак и недужне српске дјеце и угњетавања српског живља имају јасан циљ, а то је да се Срби на Косову и Метохији оставе без идентитета, имовине и прилике да своју будућност и живот граде на својим вјековним огњиштима.

У складу са наведеним, јасно је зашто српски члан Предсједништва БиХ није подржао Закључак о усвајању три предметна споразума, на начин како су то учинила преостала два члана Предсједништва.

Истовремено, водећи рачуна о потенцијалном значају предметних споразума за поједине категорије грађана у свим земљама региона, поготово споразума о признавању стручних квалификација и високошколских диплома, као српски члан Предсједништва БиХ спремна сам уложити све институционалне и персоналне напоре како би се процес њиховог прихватања, односно ратификације реализовао у што краћем року, након стабилизације политичких и безбједносних прилика на Косову и Метохији и престанка готово свакодневног терора који се врши над српским становништвом у јужној српској покрајини.

Из свега наведеног произилази да је Закључак за хитно усвајање Споразума о слободи кретања са личним картама на Западном Балкану, Споразума о признавању стручних квалификација доктора медицине, доктора денталне медицине и архитеката у контексту Централноевропског споразума о слободној трговини и Споразума о признавању квалификација високог образовања на Западном Балкану, број 01-50-1-1907-27/23 који је усвојен без консензуса на 6. редовној сједници Предсједништва БиХ одржаној 21. јуна 2023. године, веома штетан по виталне интересе Републике Српске, те Вас позивам да ову Изјаву о проглашењу потврдите двотрећинском већином у року од десет дана по упућивању. Потврђивањем изјаве о проглашењу, на начин као што је наведено, оспорени Закључак Предсједништва БиХ неће ступити на снагу.

С поштовањем,

ПРЕДСЈЕДАЈУЋА ПРЕДСЈЕДНИШТВА БиХ
Жељка Цвијановић

ПРИЈЕДЛОГ

На основу члана V 3 а) Устава Босне и Херцеговине и члана 32. став 3. б) Пословника о раду Предсједништва Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број: 10/13, 32/13 и 22/14), Предсједништво Босне и Херцеговине, на _____ сједници, одржаној _____ 2023. године, усвојило је

ЗАКЉУЧАК

- 1) Предсједништво БиХ оцјењује да ће имплементација закључених споразума у оквиру Берлинског процеса – Споразума о слободи кретања са личним картама на Западном Балкану, Споразума о признавању стручних квалификација доктора медицине, доктора денталне медицине и архитектата у контексту Централноевропског споразума о слободној трговини и Споразума о признавању квалификација високог образовања на Западном Балкану допринијети убрзању интеграције Босне и Херцеговине и земаља Западног Балкана у Европску унију.
- 2) Предсједништво БиХ задужује Савјет министара БиХ да, најкасније у року од 15 дана од дана усвајања овог закључка, усвоји и у даљу законску процедуру упути Споразум о слободи кретања са личним картама на Западном Балкану, Споразум о признавању стручних квалификација доктора медицине, доктора денталне медицине и архитектата у контексту Централноевропског споразума о слободној трговини и Споразум о признавању квалификација високог образовања на Западном Балкану.
- 3) Овај закључак ступа на снагу даном доношења.

Број: 01-50-1-/23

Сарајево, _____ 2023. године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋА
Жељка Цвијановић

**BOSNA I HERCEGOVINA
PREDSJEDNIŠTVO**

Član Predsjedništva Bosne i Hercegovine

dr. Denis Bećirović

Broj: 02-50-1-1056-2/23
Sarajevo, 6.4.2023. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE**

n/r predsjedavajuće Predsjedništva BiH gđe. Željke Cvijanović
n/r člana Predsjedništva BiH g. Željka Komšića

po generalnom sekretaru Predsjedništva BiH g. Zoranu Đeriću

Poštovana/i,

U skladu sa članom 20. i 21. stav 1. Poslovnika o radu Predsjedništva BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 10/13, 32/13 i 22/14), predlažem da se na 5. redovnoj sjednici Predsjedništva BiH uvrsti i razmotri sljedeća tačka koja glasi:

Prijedlog zaključaka za hitno usvajanje Sporazuma o slobodi kretanja sa ličnim kartama na Zapadnom Balkanu, Sporazuma o priznavanju stručnih kvalifikacija doktora medicine, doktora dentalne medicine i arhitekata u kontekstu Srednjoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini i Sporazuma o priznavanju kvalifikacija visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu.

OBRAZLOŽENJE

Saradnja Bosne i Hercegovine sa državama susjedstva bilateralno i u okviru postojećih regionalnih inicijativa, predstavlja jedan od prioriteta vanjske politike Bosne i Hercegovine i važan aspekt jačanja sigurnosti i stabilnosti u regionu.

Regionalna saradnja je za zemlje Procesu stabilizacije i pridruživanja jedan od ključnih uslova integracije u Evropsku uniju. U ovom smislu, Bosna i Hercegovina je opredijeljena da kroz raspoložive mehanizme doprinosi provedbi projekata saradnje u svim značajnim područjima zajedničkog interesa, poput ekonomije, infrastrukturne povezanosti, sigurnosti, obrazovanja, kulture, sporta i ostalih oblika saradnje.

Učešće Bosne i Hercegovine i saradnja sa državama Zapadnog Balkana u okviru Berlinskog procesa, koji svojim formatom i sadržajem predstavlja komplementaran dugoročni aspekt integracije Bosne i Hercegovine i Zapadnog Balkana u Evropsku uniju, rezultirala je brojnim projektima koji su imali povoljne učinke na ekonomije i svakodnevni život građana Bosne i

*Kardžević: 03/04
Ognyanov: 06.04.2023
[Signature]*

Postignuća Berlinskog procesa kategoriziraju se u četiri vida angažmana: ekonomski, politički, sigurnosni, socijalni, te intervencije vezane za provođenje projekata ekološke tranzicije.

U oblasti ekonomske saradnje pod okriljem Berlinskog procesa, kroz Investicijsku Okvirnu Platformu za Zapadni Balkan - Western Balkans Investment Framework (WBIF), te u skladu sa Ekonomskim i investicijskim planom EU za Zapadni Balkan 2001-2027, realizuje se 37 transportnih projekata, osam energetske, dva programa vezana za programe uvođenja i unaprjeđenja obnovljivih izvora energije, kao i uvođenje mjera za unaprjeđenje stanja u energetici i transportu.

U nastojanju da doprinesu olakšanoj mobilnosti, razmjeni znanja i iskustva građana regiona, na samitu Berlinskog procesa održanom 10. novembra 2020. godine u Sofiji, premijeri država Zapadnog Balkana zadužili su Sekretarijat Vijeća za regionalnu saradnju (RCC) da koordinira proces pregovora za zaključivanje četiri sporazuma o slobodi kretanja, kao sastavni dio Akcionog plana za uspostavljanje jedinstvenog regionalnog tržišta na Zapadnom Balkanu. Riječ je o Sporazumu o slobodi kretanja sa ličnim kartama na Zapadnom Balkanu, Sporazumu o priznavanju stručnih kvalifikacija doktora medicine, doktora dentalne medicine i arhitekata u kontekstu Srednjoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini, Sporazumu o priznavanju kvalifikacija visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu, te Sporazumu o slobodi kretanja državljana trećih zemalja na Zapadnom Balkanu. Sporazum o slobodi kretanja državljana trećih zemalja na Zapadnom Balkanu odložen je na neodređeno vrijeme budući da njegova primjena zahtijeva velika finansijska sredstva i visok stepen usklađenosti među zemljama Zapadnog Balkana.

Na samitu šefova država i vlada u okviru Berlinskog procesa, 3. novembra 2022. godine, čelnici Zapadnog Balkana potpisali su tri naprijed spomenuta sporazuma - Sporazum o slobodi kretanja sa ličnim kartama na Zapadnom Balkanu, Sporazum o priznavanju stručnih kvalifikacija doktora medicine, doktora dentalne medicine i arhitekata u kontekstu Srednjoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini i Sporazum o priznavanju kvalifikacija visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu. Provedba ovih sporazuma od velike je važnosti za integraciju Zapadnog Balkana u jedinstveno evropsko tržište.

Implementacija Sporazuma o slobodi kretanja sa ličnim kartama posebno je hitna jer omogućava bolju provedbu i Sporazuma o priznavanju stručnih kvalifikacija doktora medicine, doktora dentalne medicine i arhitekata u kontekstu Srednjoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini kao i Sporazuma o priznavanju kvalifikacija visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu.

S obzirom na značaj i važnost provedbe Sporazuma o slobodi kretanja sa ličnim kartama, ovaj Sporazum je u pojedinim državama Zapadnog Balkana već prošao proces ratifikacije.

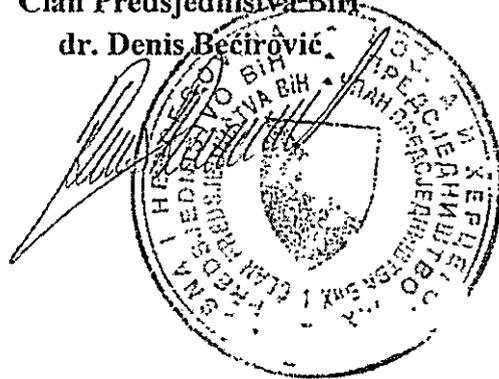
Vijeće ministara BiH je u skladu sa predloženim dnevnim redom 3. sjednice, koja je održana 23. februara 2023. godine, trebalo na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova BiH razmatrati Nacrt sporazuma o slobodi kretanja sa ličnim kartama na Zapadnom Balkanu s izvještajem o pregovorima. Time je trebao započeti proces ratifikacije ovog sporazuma u državnim institucijama Bosne i Hercegovine. Međutim, razmatranje i izjašnjavanje po ovoj tački dnevnog reda je odgođeno.

Nakon tri deponovana instrumenta ratifikacije, Evropska komisija će nadzirati provedbu sporazuma i o tome izvještavati EU i Samit Berlinskog procesa. Budući da sva tri sporazuma imaju klauzulu koja naređuje da njihova implementacija zvanično počinje kada najmanje tri

zmlje predaju depozitaru¹ instrument ratifikacije, što se očekuje do kraja maja tekuće godine, nameće se potreba ubrzanja procesa ratifikacije navedenih sporazuma.

Polazeći od navedenog, predlažem da Predsjedništvo BiH donese zaključke koji se dostavljaju u prilogu.

Član Predsjedništva BiH
dr. Denis Bećirović

PRIJEDLOG

Na osnovu člana V 3. a.) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 32. stav 3. b.) Poslovnika o radu Predsjedništva Bosne i Hercegovine "Službeni glasnik BiH", broj: 10/13, 32/13 i 22/14, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, na 5. redovnoj sjednici održanoj dana _____ 2023. godine, donijelo je sljedeće:

ZAKLJUČKE

- 1.) Predsjedništvo BiH ocjenjuje da će implementacija zaključenih sporazuma u okviru Berlinskog procesa - Sporazuma o slobodi kretanja sa ličnim kartama na Zapadnom Balkanu, Sporazuma o priznavanju stručnih kvalifikacija doktora medicine, doktora dentalne medicine i arhitekata u kontekstu Srednjoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini i Sporazuma o priznavanju kvalifikacija visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu, doprinijeti ubrzanju integracije Bosne i Hercegovine i zemalja Zapadnog Balkana u Evropsku uniju.
- 2.) Predsjedništvo BiH zadužuje Vijeće ministara BiH da, najkasnije u roku od 15 dana od dana usvajanja ovih zaključaka, usvoji i u dalju zakonsku proceduru uputi Sporazum o slobodi kretanja sa ličnim kartama na Zapadnom Balkanu, Sporazum o priznavanju stručnih kvalifikacija doktora medicine, doktora dentalne medicine i arhitekata u kontekstu Srednjoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini i Sporazum o priznavanju kvalifikacija visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu.

Broj: _____
Sarajevo, _____ 2023.godine

PREDSJEDAVAJUĆA
Željka Cvijanović

На основу члана V 3 а) Устава Босне и Херцеговине и члана 32. став 3. б) Пословника о раду Предсједништва Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, број: 10/13, 32/13 и 22/14), Предсједништво Босне и Херцеговине, на 6. редовној сједници, одржаној 21. јуна 2023. године, усвојило је

ЗАКЉУЧАК

- 1) Предсједништво БиХ оцјењује да ће имплементација закључених споразума у оквиру Берлинског процеса – Споразума о слободи кретања са личним картама на Западном Балкану, Споразума о признавању стручних квалификација доктора медицине, доктора денталне медицине и архитектата у контексту Централноевропског споразума о слободној трговини и Споразума о признавању квалификација високог образовања на Западном Балкану допринијети убрзању интеграције Босне и Херцеговине и земаља Западног Балкана у Европску унију.
- 2) Предсједништво БиХ задужује Савјет министара БиХ да, најкасније у року од 15 дана од дана усвајања овог закључка, усвоји и у даљу законску процедуру упути Споразум о слободи кретања са личним картама на Западном Балкану, Споразум о признавању стручних квалификација доктора медицине, доктора денталне медицине и архитектата у контексту Централноевропског споразума о слободној трговини и Споразум о признавању квалификација високог образовања на Западном Балкану.
- 3) Овај закључак ступа на снагу даном доношења.

Број: 01-50-1-1907-27/23
Сарајево, 21. јуна 2023. године

